

som muligt. Det første Endringsforslag, der ligger for, nemlig det under Nr. 68, angaaer, hvis jeg ikke har misforstaaet det, Conducteuren ved Sorø Academi. Jeg skal tillade mig i Fortsættelse af, hvad jeg hittede i Formiddags, at gjøre nogle Meddelelser om, hvad denne Conducteur har at gjøre. Han har ikke mindre end 90 forskjellige Bygninger at føre Tilsyn med; i Sorø By findes 6 Eiendomme, der afgive 14 Boliger, foruden en Forvalterbolig; udenfor Klosterporten, altsaa ogsaa ved Sorø, har han 14; dernæst har han 15 Landsbykirker, 2 Hovedgaarde, 2 Skovridergaarde, 11 Skovfogedsteder, 3 Opfyndsmændssteder og 32 Levedogtersteder at føre Tilsyn med. Hertil kommer, at der jævnligt skeer Forandringer af Beboere, navnlig i Forstetatsens Huse, og saa maa han overvære alle Overleveringer. Det vilde ganske vist være besværligt for Bygningsinspecteuren og forbundet med langt større Omkostninger, om han skulde være tilstede ved disse Leiligheder. Conducteuren har altsaa alene ved Bygningsvæsenet en meget betydelig Forretning. Foruden dette har han uden særlig Godtgjørelse Tilsyn med Alt, hvad der vedkommer Academiets Vandforsyning, Tilsyn med Sprøitevæsenet, Brandvæsenet og Redningsredskaberne, endvidere Tilsyn med Størsteensseining, og endelig er han paa en Maade Mademester, idet der hver Ugerdag bliver fyret paa Badeanstalten, hvormed han da har Tilsyn. Fremdeles har han med Ve- og Vrolægningsarbejdet at gjøre, og endvidere med 5 af Universitetets Kirker, der ligge nærmere Sorø end Kjøbenhavn. Det er selvfølgelig aldeles klart, at denne Mand har sin Tid overordentlig vel besat, og at han har Mere at bestille, end hvad der kunde pålægges Bygningsinspecteuren. Jeg troer, det vilde være en slet Deconomi, hvis ikke Sorø Academi, der eier dette store Complex af Bygninger, skulde have en egen Mand til at føre Tilsyn med disse Bygninger. Han er, som det vil være det ærede Thing bekendt, en jævn Mand, — jeg troer, han har været Muurpolerer, — og altsaa er han netop af det Slags Folk, som i Regelen føre et stadigt Tilsyn godt og paalideligt, og som ikke ere bange for selv at tage fat med. Han er saaledes vel stillet til den Function, han har, og jeg føler

mig overbevist om, at, naar man særskilt skulde give Betaling for de forskjellige Functioner, han har udenfor sin Bygningsconducteurvirksomhed, vilde dette blive dyrere, og, forsaavidt Bygningsinspecteuren skulde overtage disse Forretninger, vilde Udgifterne overføres fra Sorø Academi til Statskassen. Dette er jo en ligegyldig Sag, men jeg troer, at det vilde være en noget slet Deconomi, om man vilde stryge denne Post, og jeg skal derfor meget tilraade, at de 720 Rd. til en Conducteur ved Sorø Academi ikke nægtes Ministeriet. — Jeg skal lade Alt, hvad der hører til Seminarievæsenet ligge tilfids og gaae over til Endringsforslaget under Nr. 70, som angaaer en Forandring af Navnet „Bondehøjskoler“ til „Folkehøjskoler“. Jeg seer ingen Grund til at forandre dette Navn, men paa den anden Side finder jeg heller ingen Betænkelse ved at gaae ind paa Forslaget, forudsat, at denne Forandring i Navn ikke er en Forandring i Realiteten. Det høie Thing veed, at det nu er Landhøjskoler, der blive understøttede, og, er det nu Meningen at udvide Afdgangen til Understøttelse ogsaa til Reals-, Handels-, Sømandsskoler og andre Skoler, saa troer jeg ikke, at der er Grund til at gaae ind derpaa. Forsaavidt et Mindretal, hvortil den ærede Ordfører hører, har foreslaaet Bevillingen til Bondehøjskolerne forhøiet med 3,000 Rd., da skal jeg ganske henstille dette. Jeg begjærer ikke denne Sum, men jeg seer heller ingen Grund til at modsætte mig den; naar det høie Thing maatte finde Anledning til at stille en saa meget større Sum til Disposition for Ministeren, tager jeg imod den uden dog at ville overtage nogen Forpligtelse til at disponere over den til Hvid og Skilling. Jeg maa her i Modsetning til det ærede Medlem for Aarhus Amt (Notwitt) bemærke, at jeg ikke vil fravige den Praxis, som jeg har foresundet i Ministeriet, at man lægger særdeles Vægt paa, at Skoleraadet eller Amtsmunicipaliteten giver tilkjende, at den Skole, som der er Tale om at understøtte, ogsaa nyder Understøttelse fra Egnen selv; jeg seer ingen Grund til at fravige denne Praxis, som jeg finder fuldstændigt velbegrundet. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Examen ved de Skoler,